

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0025/2003

29 januari 2003

*****I**

VERSLAG

over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad
inzake het hergebruik en de commerciële exploitatie van overheidsdocumenten
(COM(2002) 207 – C5-0292/2002 – 2002/0123(COD))

Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie

Rapporteur: W.G. van Velzen

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in vet cursief aangegeven. De markering in mager cursief is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE	5
TOELICHTING	20
ADVIES VAN DE COMMISSIE VRIJHEDEN EN RECHTEN VAN DE BURGER, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN	23
ADVIES VAN DE ECONOMISCHE EN MONETAIRE COMMISSIE	30

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 7 juni 2002 diende de Commissie, overeenkomstig artikel 251, lid 2 en artikel 95 van het EG-Verdrag, bij het Parlement het voorstel in voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake het hergebruik en de commerciële exploitatie van overheidsdocumenten (COM(2002) 207 – 2002/0123(COD)).

Op 4 juli 2002 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van dit voorstel naar de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie als commissie ten principale en naar de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken, de Economische en Monetaire Commissie, de Commissie juridische zaken en interne markt en de Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport als medeadviserende commissies (C5-0292/2002).

De Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie benoemde op haar vergadering van 19 juni 2002 W.G. van Velzen tot rapporteur.

De commissie behandelde het Commissievoorstel en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 11 september, 8 oktober, 12 november, 3 december 2002 en 28 januari 2003.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 29 stemmen voor en 7 tegen bij 1 onthouding haar goedkeuring aan de ontwerpwetgevingsresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Carlos Westendorp y Cabeza (voorzitter), Peter Michael Mombaur en Jaime Valdivielso de Cué (ondervoorzitters), W.G. van Velzen (rapporteur), Per-Arne Arvidsson (verving Bashir Khanbhai), Sir Robert Atkins, David Robert Bowe (verving Gary Titley), Giles Bryan Chichester, Nicholas Clegg, Marie-Hélène Descamps (verving Concepció Ferrer), Francesco Fiori (verving Guido Bodrato), Norbert Glante, Alfred Gomolka (verving Godelieve Quisthoudt-Rowohl), Hans Karlsson, Werner Langen, Rolf Linkohr, Caroline Lucas, Eryl Margaret McNally, Erika Mann, Marjo Matikainen-Kallström, Bill Newton Dunn (verving Willy C.E.H. De Clercq), Angelika Niebler, Seán Ó Neachtain, Reino Paasilinna, Paolo Pastorelli, Elly Plooij-van Gorsel, Samuli Pohjamo (verving Colette Flesch), John Purvis, Bernhard Rapkay (verving Mechtild Rothe), Imelda Mary Read, María Rodríguez Ramos (verving Luis Berenguer Fuster overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Christian Foldberg Rovsing, Paul Rübig, Konrad K. Schwaiger, Esko Olavi Seppänen, Alejo Vidal-Quadras Roca en Dominique Vlasto.

De adviezen van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en de Economische en Monetaire Commissie zijn bij dit verslag gevoegd; de Commissie juridische zaken en interne markt en de Commissie cultuur, jeugd, onderwijs, media en sport hebben respectievelijk op 10 september 2002 en 11 juli 2002 besloten geen advies uit te brengen.

Het verslag werd ingediend op 29 januari 2003.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake het hergebruik en de commerciële exploitatie van overheidsdocumenten (COM(2002) 207 – C5-0292/2002 – 2002/0123(COD))

(Medebeslissingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2002) 207¹),
 - gelet op artikel 251, lid 2 en artikel 95 van het EG-Verdrag, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C5-0292/2002),
 - gelet op artikel 67 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie en de adviezen van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en de Economische en Monetaire Commissie (A5-0025/2003),
1. hecht zijn goedkeuring aan het Commissievoorstel, als geamendeerd door het Parlement;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in dit voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendementen van het Parlement

Amendement 1 Titel

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES
PARLEMENT EN DE RAAD inzake het
hergebruik en de commerciële exploitatie
van *overheidsdocumenten*

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES
PARLEMENT EN DE RAAD inzake het
hergebruik en de commerciële exploitatie
van *overheidsinformatie*

*(Dit amendement betreft de termen
"document" en "documenten" en geldt voor
de gehele tekst.)*

Motivering

¹ PB C 227E van 24.9.2002. blz. 382.

De term informatie is een vlag die de lading beter dekt dan de term document(en).

Amendement 2

Overweging 1 bis

(1 bis) In artikel 41, betreffende het recht op behoorlijk bestuur, en artikel 42 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wordt het recht erkend van iedere burger van de Unie en iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat op toegang tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie.

Motivering

Ook in dit voorstel voor een richtlijn moet melding worden gemaakt van het recht van toegang tot openbare documenten zoals erkend in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Amendement 3

Overweging 4

(4) De openbare sector verzamelt, ordent en verspreidt informatie op vele gebieden van activiteit, zoals geografische informatie, toeristische informatie, ***informatie over bedrijven***, octrooi-informatie en onderwijsinformatie.

De openbare sector verzamelt, ordent en verspreidt ***een breed scala aan*** informatie op vele gebieden van activiteit, zoals ***sociale informatie, economische informatie***, geografische informatie, ***meteorologische informatie***, toeristische informatie, octrooi-informatie en onderwijsinformatie.

Motivering

Duidelijkheidshalve moet de veelsoortigheid worden benadrukt van de door de overheid verzamelde informatie die naar verwachting zal worden hergebruikt.

Amendement 4

Overweging 6, alinea 1 bis (nieuw)

Rond het gebruik van overheidsinformatie heeft zich bij de overheidsdiensten een zeer uiteenlopende traditie gevormd. Hiermee moet rekening worden gehouden.

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 5
Overweging 8, alinea 1 bis (nieuw)

Hergebruik en commerciële exploitatie van overheidsdocumenten mag met name niet worden belemmerd door de hoogte van de vergoeding die de overheidsdiensten daarvoor in rekening brengen.

Motivering

De beschikbaarstelling van overheidsinformatie mag in de praktijk niet worden verhinderd doordat de overheidsdiensten veel te hoge kosten in rekening brengen.

Amendement 6
Overweging 9

(9) Deze richtlijn moet ook van toepassing zijn op algemeen toegankelijke ***documenten*** waarover openbare lichamen beschikken. ***Wanneer*** openbare lichamen ***het hergebruik van dergelijke documenten toestaan, dienen zij*** onder bepaalde voorwaarden voor commerciële en niet-commerciële doeleinden te mogen worden hergebruikt. ***De openbare lichamen moeten worden aangemoedigd alle algemeen toegankelijke documenten in hun bezit voor hergebruik beschikbaar te stellen.***

(9) Deze richtlijn moet ook van toepassing zijn op ***alle*** algemeen toegankelijke ***informatie*** waarover openbare lichamen beschikken. ***Alle informatie waar*** openbare lichamen ***over beschikken dient*** onder bepaalde voorwaarden voor commerciële en niet-commerciële doeleinden te mogen worden hergebruikt.

Motivering

Zie amendement 16.

Amendement 7
Overweging 10

(10) De uiteenlopende formaten die door openbare lichamen worden gebruikt, kunnen erg hinderlijk zijn voor particuliere organisaties die van verschillende bronnen afkomstige informatie willen hergebruiken. ***Door van openbare lichamen te verlangen***

(10) De uiteenlopende formaten die door openbare lichamen worden gebruikt, kunnen erg hinderlijk zijn voor particuliere organisaties die van verschillende bronnen afkomstige informatie willen hergebruiken. ***Daarom moeten er systemen worden***

dat zij de documenten in alle reeds bestaande formaten beschikbaar stellen kan worden voorkomen dat papieren documenten moeten worden gedigitaliseerd of dat digitale bestanden moeten worden gemanipuleerd om deze compatibel te maken.

ontwikkeld voor vergaring van overheidsinformatie die niet gebonden zijn aan tegen betaling te gebruiken specifieke software, bij voorkeur systemen met algemeen toegankelijke codes. Waar mogelijk en passend moet alle informatie niet alleen in grafische vorm maar ook in tekstvorm worden gepresenteerd, zodat zij ook door personen met beperkte sensorische vermogens kunnen worden geraadpleegd

Amendement 8
Overweging 11

(11) De beantwoordingstermijn bij een verzoek om hergebruik van informatie dient redelijk te zijn en te worden afgestemd op de beantwoordingstermijn bij een verzoek om toegang tot het document teneinde het doen ontstaan van nieuwe, samengestelde informatie- producten en -diensten niet onmogelijk te maken. Door een buitensporig lange termijn tussen een verzoek om hergebruik van documenten en het besluit daaromtrent kan de opbouw van gegevensverzamelingen voor de gehele Gemeenschap worden belemmerd, daar het traagste land het tempo bepaalt.

(Niet van toepassing op de Nederlandse versie)

Motivering

(Niet van toepassing op de Nederlandse versie)

Amendement 9
Overweging 12

(12) Wanneer een vergoeding wordt verlangd, mogen de totale inkomsten uit het verlenen van toestemming voor toegang tot of hergebruik van **documenten** niet hoger zijn dan de totale kosten die zijn gemaakt om deze **documenten voort te brengen**, te vermenigvuldigen en te verspreiden, **vermeerderd met een redelijke winstmarge. Het voortbrengen omvat ook het verzamelen en bundelen,**

(9) Wanneer een vergoeding wordt verlangd, mogen de totale inkomsten uit het verlenen van toestemming voor toegang tot of hergebruik van **informatie** niet hoger zijn dan de totale kosten die zijn gemaakt om deze **informatie** te vermenigvuldigen en te verspreiden. De openbare lichamen dienen een lagere vergoeding te verlangen of in het geheel

terwijl onder verspreiden tevens de ondersteuning van de gebruiker moet worden begrepen. De gemaakte kosten, vermeerderd met een redelijke winstmarge, vormen een bovengrens voor de verlangde vergoeding, daar buitensporige tarieven moeten worden voorkomen. De openbare lichamen dienen een lagere vergoeding te verlangen of in het geheel geen kosten in rekening te brengen ***en de lidstaten dienen de openbare lichamen te stimuleren documenten beschikbaar te stellen tegen tarieven die niet hoger zijn dan de marginale kosten van vermenigvuldiging en verspreiding van de betrokken documenten.***

geen kosten in rekening te brengen.

Motivering

Zie amendement 23.

Amendement 10
Overweging 14 bis (nieuw)

(14 bis) De openbaarheid van alle algemeen toegankelijke documenten in het bezit van de overheid – dus niet alleen in de politieke maar ook in de rechterlijke en bestuurlijke sfeer - vormt een fundamenteel instrument voor verruiming van het recht op kennis, dat een fundamenteel beginsel is van de democratie. Deze doelstelling geldt voor de institutionele praktijk op elk niveau, plaatselijk, nationaal en internationaal. Daarom moeten de overheidsdiensten op elk institutioneel niveau het hergebruik van de door hen beschikbaar gestelde informatie bevorderen en aanmoedigen.

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 11
Overweging 16

(16) Openbare lichamen dienen het risico van een conflict met de fundamentele beginselen van het mededingingsbeleid te vermijden en mogen zich niet gedragen op een wijze die als misbruik van een machtspositie zou kunnen worden aangemerkt. Uitsluitende overeenkomsten tussen openbare lichamen en particuliere partners inzake de exploitatie van documenten kunnen tot aanzienlijke marktverstoringen leiden. Dikwijls hebben deze overeenkomsten een nationale strekking, waardoor wordt verhinderd dat andere marktdeelnemers van de Gemeenschap betreden en de betrokken informatie hergebruiken. Met het oog op de verstrekking van een dienst van algemeen economisch belang kan een uitsluitend recht op het hergebruik van specifieke overheidsinformatie soms evenwel noodzakelijk zijn. Dit is het geval indien geen enkele commerciële uitgever bereid wordt gevonden de betrokken informatie te publiceren zonder het uitsluitende recht daarop te verwerven.

(Niet van toepassing op de Nederlandse versie)

Motivering

(Niet van toepassing op de Nederlandse versie)

Amendement 12 Artikel 1, lid 1

1. Deze richtlijn stelt een minimumpakket voorschriften vast voor de commerciële en niet-commerciële exploitatie door elke burger van de Unie en elke natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat van bestaande **documenten** die in het bezit **zijn** van openbare lichamen van de lidstaten en die algemeen toegankelijk zijn.

1. Deze richtlijn stelt een minimumpakket voorschriften vast voor **het hergebruik**, de commerciële en niet-commerciële exploitatie door **en de praktische toegankelijkheid voor** elke burger van de Unie en elke natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat van bestaande **informatie** die in het bezit **is** van openbare lichamen van de lidstaten en die algemeen toegankelijk zijn.

Motivering

Deze richtlijn moet niet alleen dienen voor de invoering van een minimumpakket voorschriften voor het harmoniseren van voorwaarden voor hergebruik en (niet-)commerciële

exploitatie, maar moet tevens het hergebruik van informatie vereenvoudigen door de praktische toegankelijkheid van algemeen toegankelijke informatie te verbeteren. Burgers of ondernemingen moeten kunnen weten elke informatie voor dit doel beschikbaar is, en waar en hoe deze verkrijgbaar is. Dit kan worden bereikt door lijsten te publiceren van de voornaamset inhoudbezittingen waarbij in relevante gevallen informatie wordt gegeven over de voorwaarden voor hergebruik.

Amendement 13
Artikel 1, lid 2, letter d)

documenten ***in het bezit*** van openbare omroepen of hun dochterondernemingen en van ander lichamen of hun dochterondernemingen ten behoeve van de vervulling van een openbare omroepaak;

documenten ***waarover*** openbare omroepen of hun dochterondernemingen en andere lichamen of hun dochterondernemingen ***kunnen beschikken*** ten behoeve van de vervulling van een openbare omroepaak;

Motivering

Duidelijker formulering. De publieke omroep is niet de bezitter van alle documenten in haar archieven, al kan zij daarover wel beschikken om voor haar uitzendprogramma's te gebruiken.

Amendement 14
Artikel 1, lid 2, letter f bis) (nieuw)

f bis) documenten of onderdelen daarvan die bedrijfs- of zakengeheimen behelzen.

Motivering

De bescherming van bedrijfs- en zakengeheimen moet zijn gewaarborgd. Daarom moeten zij van het toepassingsgebied van de richtlijn worden uitgezonderd.

Amendement 15
Artikel 2, lid 3 bis (nieuw)

3 bis. a) "Basisinformatie" betekent informatie van de democratische constitutionele staten, op zijn minst bestaande uit teksten van wet- en regelgeving, rechterlijke uitspraken alsmede de informatie van vertegenwoordigende lichamen (zoals parlementaire informatie).

b) "Overige informatie" betekent die informatie die niet valt onder de definitie van basisinformatie van de democratische rechtsstaat.

Amendement 16
Artikel 3

Wanneer openbare lichamen **toestemming geven voor het hergebruik van algemeen toegankelijke documenten, mogen deze documenten** worden hergebruikt voor commerciële of niet-commerciële doeleinden overeenkomstig de voorwaarden van de hoofdstukken II en III.

Alle algemeen toegankelijke informatie waarover openbare lichamen **beschikken mag** worden hergebruikt voor commerciële of niet-commerciële doeleinden overeenkomstig de voorwaarden van de hoofdstukken II en III.

Motivering

In artikel 1 van het voorstel staat dat deze richtlijn van toepassing zal zijn op documenten die algemeen toegankelijk zijn, tenzij deze onder een van de uitdrukkelijk in het voorstel vermelde uitzonderingen vallen. Openbare lichamen moeten daarbovenop niet nog eens de mogelijkheid krijgen hergebruik van informatie die al algemeen toegankelijk is te weigeren.

Amendement 17
Artikel 3, lid 1 bis (nieuw)

1 bis. Basisinformatie wordt, zoveel mogelijk op elektronische wijze, algemeen toegankelijk gesteld.

Motivering

Het is van belang dat basisinformatie van de democratische rechtsstaat, zoals teksten van wet- en regelgeving, rechterlijke uitspraken alsmede de informatie van vertegenwoordigende lichamen, kortom die informatie die burgers en bedrijven nodig hebben om te kunnen participeren in een democratische rechtsstaat, algemeen toegankelijk wordt gesteld en zoveel mogelijk op elektronische wijze.

Amendement 18
Artikel 4, lid 1

1. Openbare lichamen stellen hun documenten beschikbaar in ongeacht welk reeds bestaand formaat of ongeacht welke taal, waar mogelijk **en passend** langs elektronische weg. Dit houdt geen verplichting voor openbare lichamen in, documenten te doen ontstaan of aan te passen teneinde aan een verzoek te voldoen.

1. Openbare lichamen stellen hun documenten beschikbaar in ongeacht welk reeds bestaand formaat of ongeacht welke taal, waar mogelijk langs elektronische weg. Dit houdt geen verplichting voor openbare lichamen in, documenten te doen ontstaan of aan te passen teneinde aan een verzoek te voldoen. **Overheidsdiensten moeten aan iedere burger van de Unie en iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat hun documenten beschikbaar**

stellen in een formaat dat zo mogelijk niet is gebonden aan tegen betaling te gebruiken specifieke software, bij voorkeur systemen met algemeen toegankelijke codes. Waar mogelijk en passend moet alle informatie niet alleen in grafische vorm maar ook in tekstvorm worden gepresenteerd, zodat zij ook door personen met beperkte sensorische vermogens kan worden geraadpleegd;

Motivering

Indien informatie beschikbaar wordt gesteld, moet dit waar mogelijk langs elektronische weg gebeuren. In sommige gevallen is dit misschien (nog) niet mogelijk. Het is echter altijd passend.

Amendement 19
Artikel 4, lid 2

2. Openbare lichamen ***kunnen niet worden verplicht*** een bepaald soort ***documenten te blijven*** voortbrengen ***met het oog op het hergebruik van deze documenten*** door een particuliere organisatie.

2. Openbare lichamen ***kunnen besluiten de productie van*** een bepaald soort van ***overige informatie te staken, rekening houdende met het effect daarvan voor elke*** particuliere organisatie ***die zulke overige informatie gebruikt en onder de voorwaarde dat deze staking van de productie een redelijke tijd tevoren wordt aangekondigd en uitgelegd aan de particuliere organisaties die zulke overige informatie gebruiken. De bewijslast voor de redelijke aankondigingstermijn ligt bij het openbare lichaam dat de productie van zulke overige informatie staakt.***

Motivering

Vaak investeert een organisatie aanzienlijke middelen in technieken en systemen in het vertrouwen dat de informatie algemeen toegankelijk is. Eenzijdige staking van de productie van een bepaald soort informatie zonder dat met het gewettigd vertrouwen van de gebruiker rekening wordt gehouden, kan ernstige economische schade teweegbrengen zowel voor de gebruiker als voor andere organisaties die op die producten rekenen. Dit hoge risico moet worden gecompenseerd door een plicht voor openbare lichamen om de gebruiker op redelijke wijze te informeren van het moment waarop en de reden waarom die activiteit wordt gestaakt

Amendement 20

Artikel 5, lid 1

1. Openbare lichamen behandelen verzoeken om hergebruik en stellen de verzoeker **de documenten** ter beschikking binnen een redelijke termijn die niet langer is dan de voor de behandeling van een verzoek om toegang tot deze **documenten** vastgestelde termijn, **waar mogelijk en passend langs elektronische weg**.

1. Openbare lichamen behandelen verzoeken om hergebruik en stellen de verzoeker **de informatie** ter beschikking binnen een redelijke termijn die niet langer is dan de voor de behandeling van een verzoek om toegang tot deze **informatie** vastgestelde termijn, **en die rekening houdt met het oogmerk van het hergebruik**.

Motivering

De opvatting van een redelijke termijn kan per lidstaat verschillen. Bovendien moet het verzoek binnen een zodanige termijn worden behandeld dat de informatie nog steeds relevant en van waarde is voor de gebruiker.

Amendement 21

Artikel 5, lid 3

In geval van een afwijzende beslissing delen de openbare lichamen de verzoeker de gronden voor de afwijzing van het verzoek mede waarbij zij zich baseren op de relevante bepalingen van de toegangregeling in de betrokken lidstaat, een van de uitzonderingen als bedoeld in artikel 1, lid 2, of artikel 3. Ingeval een afwijzende beslissing gebaseerd is op artikel 1, lid 2, onder b), dient het openbare lichaam in zijn beslissing te verwijzen naar de natuurlijke of rechtspersoon bij wie of welke de rechten berusten of naar de licentiegever bij wie het openbaar lichaam het relevante materiaal heeft betrokken. Het betrokken openbare lichaam kan niet aansprakelijk worden gesteld ingeval een dergelijke verwijzing onjuist blijkt.

In geval van een afwijzende beslissing delen de openbare lichamen de verzoeker de gronden voor de afwijzing van het verzoek mede waarbij zij zich baseren op de relevante bepalingen van de toegangregeling in de betrokken lidstaat, een van de uitzonderingen als bedoeld in artikel 1, lid 2, of artikel 3. Ingeval een afwijzende beslissing gebaseerd is op artikel 1, lid 2, onder b), dient het openbare lichaam in zijn beslissing te verwijzen naar de, **voor zover hem bekend**, natuurlijke of rechtspersoon bij wie of welke de rechten berusten of naar de licentiegever bij wie het openbaar lichaam het relevante materiaal heeft betrokken. Het betrokken openbare lichaam kan niet aansprakelijk worden gesteld ingeval een dergelijke verwijzing onjuist blijkt, **behalve wanneer kwade trouw bij het niet verstrekken van de documenten komt vast te staan**.

Motivering

De tekst wint hiermee aan kracht.

Amendement 22

Artikel 6, alinea -1 bis (nieuw)

Basisinformatie wordt gratis beschikbaar gesteld.

Motivering

De doorzichtigheid van de prijsopbouw moet zijn gewaarborgd.

Amendement 23

Artikel 6

Wanneer een vergoeding wordt verlangd, mogen de totale inkomsten uit het verlenen van toestemming voor de toegang tot of het hergebruik van **documenten** niet hoger zijn dan de kosten van **voortbrenging**, **vermenigvuldiging** en **verspreiding**, **vermeerderd met een redelijke winstmarge**. De bewijslast voor het **kostengeoriënteerd zijn** van de vergoeding ligt bij het openbare lichaam dat de vergoeding voor het hergebruik van de **documenten** verlangt.

Wanneer een vergoeding wordt verlangd, mogen de totale inkomsten uit het verlenen van toestemming voor de toegang tot of het hergebruik van **informatie** niet hoger zijn dan de kosten van **vermenigvuldiging** en **verspreiding van deze informatie**. De bewijslast voor het **niet overschrijden van marginale kosten voor vermenigvuldiging en verspreiding** van de vergoeding ligt bij het openbare lichaam dat de vergoeding voor het hergebruik van de **informatie** verlangt.

Motivering

Overheidsinformatie is een waardevolle bron voor de gehele samenleving. Het moet zo breed mogelijk beschikbaar zijn voor hergebruik. De beste manier om dit te bereiken is door alleen de kosten voor vermenigvuldiging en verspreiding in rekening te brengen. Bovendien is een prijsstelling waarbij alleen marginale kosten voor vermenigvuldiging en verspreiding in rekening worden gebracht de beste manier om een eerlijk speelveld te garanderen zonder oneerlijke competitie en kruissubsidies van een overheidsorgaan naar een ander. Dit geldt met name omdat in veel gevallen een overheidsorgaan het monopolie heeft op overheidsinformatie.

Amendement 24

Artikel 6, lid 1 bis (nieuw)

1 bis. Wanneer een verzoeker meent dat de door het openbare lichaam verlangde vergoeding hoger is dan volgens dit artikel is toegestaan, heeft hij het recht een bezwaarschrift tegen die vergoeding in te dienen.

Motivering

Wanneer een vergoeding wordt gevraagd en de verzoeker deze te hoog acht, moet er een regeling zijn op grond waarvan de verzoeker het besluit kan aanvechten wegens de kosten.

Amendement 25
Artikel 6, lid 1 ter (nieuw)

1 ter. In specifieke gevallen kan een lidstaat ertoe besluiten dat, wanneer een vergoeding wordt verlangd, de totale inkomsten uit het verlenen van toestemming voor de toegang tot of het hergebruik van documenten niet hoger mogen zijn dan de kosten van voortbrenging, vermenigvuldiging en verspreiding. De bewijslast voor het kostengeoriënteerd zijn van de vergoeding ligt bij het openbare lichaam dat de vergoeding voor het hergebruik van de documenten verlangt.

Motivering

In specifieke gevallen kunnen lidstaten besluiten dat diensten die geprivatiseerd zijn niet alleen de marginale kosten voor reproductie en verspreiding van overheidsinformatie, maar ook de kosten van voortbrenging in rekening mogen brengen.

Amendement 26
Artikel 7, lid 3

3. Indien **documenten** door een openbaar lichaam **worden** gebruikt als basismateriaal voor commerciële activiteiten van dat openbare lichaam die buiten de openbare taak vallen, gelden, **wanneer het hergebruik is toegestaan**, voor deze activiteiten dezelfde vergoedingen en andere voorwaarden voor de verstrekking van **documenten** als voor andere gebruikers.

3. Indien **informatie** door een openbaar lichaam **wordt** gebruikt als basismateriaal voor commerciële activiteiten van dat openbare lichaam die buiten de openbare taak vallen, gelden voor deze activiteiten dezelfde vergoedingen en andere voorwaarden voor de verstrekking van **informatie** als voor andere gebruikers.

Motivering

Zie amendement 16.

Amendement 27
Artikel 8, lid 1

1. Alle vergoedingen voor het hergebruik

1. Alle vergoedingen voor het hergebruik

van documenten in het bezit van openbare lichamen worden vooraf vastgesteld en bekendgemaakt, waar mogelijk *en passend* langs elektronische weg.

van documenten in het bezit van openbare lichamen worden vooraf vastgesteld en bekendgemaakt, waar mogelijk langs elektronische weg.

Motivering

Zie amendement 17.

Amendement 28
Artikel 8, lid 2

2. Alle andere voorwaarden voor het hergebruik van documenten worden duidelijk vastgelegd en bekendgemaakt, waar mogelijk *en passend* langs elektronische weg.

2. Alle andere voorwaarden voor het hergebruik van documenten worden duidelijk vastgelegd en bekendgemaakt, waar mogelijk langs elektronische weg.

Motivering

Zie amendement 17.

Amendement 29
Artikel 8, lid 2 bis (nieuw)

2 bis. De Europese Commissie ontwikkelt richtsnoeren voor de wijze van berekening van de vergoeding voor het hergebruik van overheidsinformatie.

Motivering

Richtsnoeren zijn onmisbaar om te verzekeren dat openbare lichamen in Europa dezelfde kosten in rekening brengen en niet teveel verlangen voor het hergebruik van informatie. Ook ondernemingen, met name de KMO, zouden van richtsnoeren gebruik kunnen maken wanneer zij de kosten berekenen bij het aanbieden van verschillende diensten over heel Europa.

Amendement 30
Artikel 9

De lidstaten zorgen ervoor dat standaardlicentieovereenkomsten voor de commerciële exploitatie van overheidsinformatie in digitaal formaat beschikbaar zijn en elektronisch kunnen worden verwerkt.

De overheidsdiensten moeten op elk institutioneel niveau het hergebruik van de door hen beschikbaar gestelde informatie bevorderen en aanmoedigen.
De lidstaten zorgen ervoor dat standaardlicentieovereenkomsten voor de commerciële exploitatie van

overheidsinformatie in digitaal formaat beschikbaar zijn en elektronisch kunnen worden verwerkt.

Motivering

Openbaarheid van alle informatie betreffende de burgerlijke en civiele rechten van de burger is een fundamenteel instrument voor verruiming van het recht op kennis, dat een fundamenteel beginsel is van de democratie. Daarom is het van fundamenteel belang de overheidsdiensten aan te moedigen tot verspreiding en hergebruik van deze informatie op zo groot mogelijke schaal.

Amendement 31
Artikel 9, lid 1 bis (nieuw)

1 bis. Lidstaten vereenvoudigen het hergebruik van informatie die zij in bezit hebben door, bij voorkeur on line, lijsten beschikbaar te stellen van de voornaamste inhoudbezittingen (zoals belangrijke databanken) van openbare lichamen, waarbij tevens in relevante gevallen informatie wordt gegeven over de voorwaarden voor hergebruik. Die lijsten worden kosteloos beschikbaar gesteld, en vermelden per categorie of de algemeen toegankelijke informatie basisinformatie is of overige informatie en welk openbaar lichaam verantwoordelijk is voor de beschikbaarheid voor hergebruik.

Motivering

De lidstaten zorgen ervoor dat inzichtelijk is, welke categorieën van data algemeen toegankelijk zijn om gemakkelijke vergelijking binnen de EU mogelijk te maken en discrepanties aan te wijzen.

Amendement 32
Artikel 12, lid 2 bis (nieuw)

2 bis. Bij de herziening zal de richtlijn ook worden geëvalueerd aan de hand van de in overweging 19 genoemde doelstellingen. In het bijzonder wordt bij de herziening nagegaan, in hoeverre de richtlijn positief heeft bijgedragen aan de bevordering van

*de ontwikkeling van Europese
informatieproducten en -diensten, en aan
de verruiming van de grensoverschrijdende
toepassing van overheidsinformatie*

Motivering

Een herziening van de richtlijn dient een evaluatie aan de hand van de voornaamste doelstellingen te omvatten.

TOELICHTING

Inhoud van het Commissievoorstel

Het voorstel voor een richtlijn inzake het hergebruik en de commerciële exploitatie van overheidsdocumenten maakt deel uit van het eEurope-Actieplan 2002, "Een informatiemaatschappij voor iedereen" dat de Commissie heeft gepresenteerd tijdens de Europese Raad van Lissabon en dat door deze Raad is goedgekeurd. De Commissie wil met deze nieuwe richtlijn een bijdrage leveren aan de doelstellingen van eEuropa 2002, in het bijzonder op de gebieden eGovernment en digitale inhoud.

Naast de voordelen voor de burgers die voortvloeien uit de beschikbaarheid van overheidsdocumenten die zijn bewerkt ten behoeve van meer specifieke doeleinden en een betere leesbaarheid, is de Commissie van mening dat overheidsinformatie een belangrijk economisch potentieel heeft. Het uiteindelijke doel is het combineren van gegevens uit verschillende bronnen en het creëren van producten en diensten met toegevoegde waarde. Ondernemingen op dit gebied hebben daarmee de mogelijkheid nieuwe banen te scheppen en te zorgen voor meer welvaart.

Overheidsinformatie die is bewerkt vormt een goed hulpmiddel voor de vervaardiging van producten op het gebied van digitale informatie en maakt het mogelijk nieuwe diensten aan te bieden, met name op het draadloze internet. Tegelijkertijd wordt verwacht dat overheidsinformatie een sleutelfactor zal worden bij de verdere ontwikkeling van de inhoudsector en daarmee zal zorgen voor een groei van het aantal arbeidsplaatsen.

Standpunt van de rapporteur

Onder overheidsinformatie moet worden verstaan alle informatie ongeacht de informatiedrager. Hieronder valt dus de informatie die geschreven is, op elektronische wijze vastgelegd als ook geluid, beeld en audiovisuele informatie en ieder onderdeel daarvan. Omdat hier een zo'n breed mogelijke definitie gehanteerd wordt is het beter te spreken van informatie dan van documenten. De term document lijkt, door de connotatie, veel eerder te wijzen op handgeschreven, getypte of geprinte stukken op papier en zou daardoor verwarring op kunnen leveren. De term informatie is breder en dekt daarom beter de lading.

Het voorstel voor een richtlijn heeft betrekking op al die overheidsinformatie die reeds algemeen toegankelijk is in de lidstaten. Deze overheidsinformatie dient in alle lidstaten onder dezelfde voorwaarden te kunnen worden hergebruikt. Alleen dan kan er een *level playing field* ontstaan. En alleen een level playing field kan ervoor zorgen dat er pan-Europese informatieproducten op de markt kunnen komen. Deze kunnen een belangrijke rol spelen bij de ontwikkeling van derde generatie mobiele communicatiediensten (3G). Het uitrollen van UMTS netwerken alleen is niet voldoende: de ontwikkeling van nieuwe contentdiensten is een van de noodzakelijke voorwaarden voor het welslagen van de derde generatie mobiele communicatiediensten. De overheid kan daarbij als launching platform optreden, door het hergebruik van overheidsinformatie te stimuleren, onder andere door het berekenen van slechts marginale kosten voor het hergebruik van deze informatie.

In de huidige situatie zijn er nog veel obstakels die de succesvolle ontwikkeling van echt pan-Europese informatieproducten in de weg staan. De voorwaarden voor hergebruik lopen (sterk) uiteen tussen lidstaten onderling. Allereerst zijn er de kosten voor het hergebruik. Waar in het ene land slechts marginale kosten worden berekend voor het hergebruik van overheidsinformatie, kunnen in het andere land hoge prijzen worden berekend (bijvoorbeeld voor klimatologische informatie, uit de praktijk blijkt dat de prijzen voor dit soort informatie enorm uiteen kunnen lopen in de lidstaten. Dit is een groot obstakel voor het level playing field).

De termijnen waarbinnen de hergebruiker de informatie beschikbaar krijgt lopen ook sterk uiteen, niet alleen tussen lidstaten maar ook in de lidstaten zelf. Er zijn vaak ingewikkelde procedures die aan het opvragen van informatie verbonden zijn. Vaak is niet eens duidelijk welke informatie algemeen toegankelijk is, laat staan dat duidelijk is hoe deze informatie te verkrijgen is en onder welke voorwaarden deze mag worden hergebruikt.

Het gebrek aan harmonisatie van dergelijke voorwaarden staat een level playing field in de weg. Om een geharmoniseerde aanpak van het hergebruik van informatie te bewerkstelligen is het belangrijk om heldere en duidelijk voorwaarden te creëren. Om te beginnen wil ik een onderscheid maken tussen basisinformatie en overige overheidsinformatie. Basisinformatie is informatie van de democratische rechtsstaat, zoals teksten van wet- en regelgeving, rechterlijke uitspraken alsmede de informatie van vertegenwoordigende lichamen. Dit is dus informatie die burgers en bedrijven nodig hebben om te kunnen functioneren in een democratisch bestel. In elke democratie heeft de burger recht om die informatie te krijgen die nodig is om te functioneren in een democratische rechtsstaat. Deze informatie dient daarom zo spoedig mogelijk voor iedereen toegankelijk en gratis ter beschikking te worden gesteld, zoveel mogelijk op elektronische wijze en bij voorkeur via internet. Alle andere informatie die niet valt onder deze definitie dient te worden aangemerkt als overige informatie. Dit onderscheid is nodig omdat basisinformatie gratis ter beschikking moet worden gesteld. De overige informatie is tegen marginale kosten, dat wil zeggen de kosten die gemaakt moeten worden bij het vermenigvuldigen en verzenden van de informatie, alsmede de kosten van de informatiedrager (de videoband, de floppy, het papier etc.), beschikbaar voor hergebruik.

Een uitzondering hierop vormt informatie van culturele instellingen (zoals musea, bibliotheken, archieven, orkesten, opera's, balletten en theaters en van onderwijs- en onderzoeksinstellingen (zoals scholen, universiteiten, onderzoeksinstituten, archieven en bibliotheken). Voor zover deze informatie al niet buiten de reikwijdte (scope) van de richtlijn valt omdat de informatie wordt gedekt door zogenaamde *third party copyrights*, kan voor deze informatie, naast de marginale kosten voor hergebruik, een winstmarge berekend worden. Dit is nodig om te voorkomen dat deze instellingen in hun voortbestaan, namelijk het uitvoeren van een zeer specifieke publieke taak, worden bedreigd. De berekende winstmarge dient kosten georiënteerd te zijn en de bewijslast dat de prijs kostengeoriënteerd is opgebouwd, ligt bij de betreffende overheidsinstelling.

Naast het creëren van heldere condities, die het mogelijk maken om tegen een zo laag mogelijke of geen kosten, overheidsinformatie te hergebruiken is het noodzakelijk dat de toegankelijkheid goed wordt geregeld. Burgers en bedrijven dienen op eenvoudige wijze te weten te kunnen komen welke informatie algemeen beschikbaar is (en dus beschikbaar voor hergebruik), hoe hieraan te komen en indien van toepassing, welke voorwaarden voor

hergebruik gelden. Dit dient zoveel mogelijk te gebeuren door op elektronische wijze lijsten te publiceren, bij voorkeur op het internet. Indien de praktische toegankelijkheid van voor hergebruik beschikbare informatie niet goed geregeld wordt, zullen de voordelen van deze richtlijn, zoals het marktpotentieel voor nieuwe informatieproducten, voor een (groot) deel tenietgedaan worden. Met name voor midden- en kleinbedrijven zou dit een obstakel betekenen, omdat zij vaak niet beschikken over de middelen om erachter te komen welke informatie in welke landen beschikbaar is. Dit zou ten koste gaan van het level playing field. Hoewel deze richtlijn niet tracht de bestaande toegangsregimes van lidstaten te harmoniseren, en het als gevolg van de bestaande toegangsregimes die onderling (sterk) verschillen, van land tot land kan verschillen welke informatie wel en welke niet als algemene toegankelijk kan worden aangemerkt, wat op zich al een serieuze belemmering is voor de totstandkoming van een single market voor pan-Europese informatieproducten en diensten, kan het hergebruik wel beter gefaciliteerd worden door dus lijsten van wel algemeen toegankelijke informatie te publiceren op het internet en met de bijbehorende voorwaarden.

Van een andere orde, maar zeer fundamenteel voor deze richtlijn, is het basisbeginsel van deze richtlijn dat alle overheidsinformatie die algemeen toegankelijk is, per definitie voor hergebruik, in overeenstemming met de voorwaarden van hoofdstuk 2 en 3 van deze richtlijn, in aanmerking komt. Overheidsinstellingen moet daarbovenop niet de mogelijkheid krijgen dit hergebruik te weigeren.

Met deze voorstellen hoop ik te bewerkstelligen dat er een betere, geharmoniseerde voorwaarden voor hergebruik van overheidsinformatie zullen worden gecreëerd, zodat een beter level playing field kan worden gecreëerd. Op deze wijze kunnen echte pan-Europese informatieproducten en -diensten tot stand komen, die ten bate komen aan de informatiemaatschappij in Europa.

4 december 2002

ADVIES VAN DE COMMISSIE VRIJHEDEN EN RECHTEN VAN DE BURGER, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende het hergebruik en de commerciële exploitatie van overheidsdocumenten
(COM(2002) 207 – C5-0292/2002 – 2002/0123(COD))

Rapporteur voor advies: Jorge Salvador Hernández Mollar

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken benoemde op haar vergadering van 2 oktober 2002 Marco Cappato tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergadering van 12 november en 3 december 2002.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 29 stemmen voor en 6 tegen bij 1 onthouding haar goedkeuring aan de hierna volgende amendementen. Na de stemming verzocht de rapporteur zijn naam van het definitieve advies te mogen terugtrekken. De commissie heeft daarop besloten het verslag uit te brengen onder de naam van haar voorzitter, de heer Jorge Salvador Hernández Mollar.

Bij de stemming waren aanwezig: Jorge Salvador Hernández Mollar (voorzitter en rapporteur), Robert J.E. Evans en Louisewies van der Laan (ondervoorzitters), Generoso Andria (verving Giacomo Santini overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Mario Borghezio, Giuseppe Brienza, Marco Cappato (verving Johan Van Hecke), Michael Cashman, Chantal Cauquil (verving Ilka Schröder overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Charlotte Cederschiöld, Ozan Ceyhun, Carlos Coelho, Thierry Cornillet, Marianne Eriksson (verving Giuseppe Di Lello Finuoli overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Evelyne Gebhardt (verving Adeline Hazan), Anna Karamanou (verving Carmen Cerdeira Morterero), Timothy Kirkhope, Ole Krarup, Alain Krivine (verving Fodé Sylla), Giorgio Lisi (verving Bernd Posselt overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Manuel Medina Ortega (verving Martin Schulz), Pasqualina Napoletano (verving Elena Ornella Paciotti overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Hartmut Nassauer, Bill Newton Dunn, Marcelino Oreja Arburúa, Hubert Pirker, José Ribeiro e Castro, Heide Rühle, Olle Schmidt (verving Baroness Sarah Ludford), Ole Sørensen (verving Francesco Rutelli), Patsy Sørensen, Sérgio Sousa Pinto, Joke Swiebel, Anna Terrón i Cusí, Maurizio Turco en Sabine Zissener (verving Eva Klamt overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement).

BEKNOPTE MOTIVERING

De openbaarheid van alle algemeen toegankelijke documenten in het bezit van de overheid - dus niet alleen in de politieke maar ook in de rechterlijke en bestuurlijke sfeer, vormt een fundamenteel instrument voor verruiming van het recht op kennis, dat een fundamenteel beginsel is van democratie. Kennisneming van deze informatie op ruime schaal - te bereiken door alle EU-burgers en -ondernemingen de toegang en het gebruik van die informatie op het internet te verzekeren - kan bijdragen tot een verbeterde verstandhouding met de overheid en grotere participatie aan het democratisch proces.

De beoogde toegankelijkheid kan en moet op EU-niveau structureel door intensiever gebruik van de informatietechnologie worden nagestreefd, wat een impuls geeft aan de economische groei, de werkgelegenheid en de concurrentiekracht, en tevens ten goede kan komen aan de door de Verdragen erkende burgerlijke en politieke rechten.

Om de participatie van de Europese burger aan te moedigen en diens vertrouwen in de Gemeenschapsinstellingen te versterken, moet de toegang tot administratieve documenten van de EU meer dan ooit zijn gewaarborgd. Deze doelstelling geldt voor de institutionele praktijk op elk niveau, plaatselijk, nationaal en internationaal.

De rapporteur beschouwt het als prioriteit, dat de Gemeenschapsinstellingen op ieder niveau de nodige wetgeving en infrastructuur tot stand brengen teneinde door middel van nieuwe technologie en de onmisbare informatie, de individuele mogelijkheden en vrijheden te versterken en te verruimen, en stelt daartoe het volgende voor:

- het recht van iedere burger om te allen tijde toegang te krijgen, ook via internet, tot de diverse openbare gebeurtenissen binnen de instellingen, tot de vergaderingen van de vertegenwoordigende en rechterlijke organen en om afschrift te verkrijgen, ook via internet, van elk openbaar document van de overheid, wordt door elke instelling bij wet vastgelegd dan wel, al naar gelang de respectieve bevoegdheden, bevorderd; alle informatie moet niet alleen in grafische vorm maar ook in tekstvorm worden gepresenteerd, zodat zij ook door personen met beperkte sensorische vermogens kan worden geraadpleegd; ook moet alle informatie te raadplegen zijn door middel van "user friendly"-programma's die vrij zijn van softwarerechten, en waarvan het gebruik niet door octrooien of anderszins wordt beperkt.

- burgerlijke en politieke rechten moeten ook langs elektronische weg kunnen worden uitgeoefend, onder strenge handhaving van de veiligheids- en privacyvoorschriften; de conformiteit van elk gebruikt programma aan de geheimhoudings- en veiligheidsvereisten moet ook bij de openbare toegang tot de codes van die programma's zijn vast te stellen en te verifiëren,

- de kosten voor hergebruik van alle algemeen toegankelijke overheidsdocumenten moeten zijn gebaseerd op het beginsel van de laagste kosten, en de verlangde vergoeding moet beperkt blijven tot de marginale kosten van voortbrenging en verspreiding van een enkel afschrift; alle informatie met betrekking tot burgerlijke en politieke rechten van de burger dient altijd kosteloos te worden verstrekt,

- de door de overheid verstrekte informatie mag niet worden belast met intellectuele

eigendomsrechten, omdat dit een objectieve beperking vormt op de verspreiding en het hergebruik ervan.

AMENDEMENTEN

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Door de Commissie voorgestelde tekst¹

Amendementen van het Parlement

Amendement 1 Overweging 1 bis

(1 bis) In artikel 41, betreffende het recht op behoorlijk bestuur, en artikel 42 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wordt het recht erkend van iedere burger van de Unie en iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat op toegang tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie.

Motivering

Ook in dit voorstel voor een richtlijn moet melding worden gemaakt van het recht van toegang tot openbare documenten zoals erkend in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Amendement 2 Overweging 10

(10) De uiteenlopende formaten die door openbare lichamen worden gebruikt, kunnen erg hinderlijk zijn voor particuliere organisaties die van verschillende bronnen afkomstige informatie willen hergebruiken. ***Door van openbare lichamen te verlangen dat zij de documenten in alle reeds bestaande formaten beschikbaar stellen kan worden voorkomen dat papieren documenten moeten worden gedigitaliseerd***

(10) De uiteenlopende formaten die door openbare lichamen worden gebruikt, kunnen erg hinderlijk zijn voor particuliere organisaties die van verschillende bronnen afkomstige informatie willen hergebruiken. ***Daarom moeten er systemen worden ontwikkeld voor vergaring van overheidsinformatie die niet gebonden zijn aan tegen betaling te gebruiken specifieke software, bij voorkeur systemen met***

¹ PB C ...

of dat digitale bestanden moeten worden gemanipuleerd om deze compatibel te maken.

algemeen toegankelijke codes. Waar mogelijk en passend moet alle informatie niet alleen in grafische vorm maar ook in tekstvorm worden gepresenteerd, zodat zij ook door personen met beperkte sensorische vermogens kunnen worden geraadpleegd

Amendement 3
Overweging 11

(11) De beantwoordingstermijn bij een verzoek om hergebruik van informatie dient redelijk te zijn en te worden afgestemd op de beantwoordingstermijn bij een verzoek om toegang tot het document teneinde het doen ontstaan van nieuwe, samengestelde informatie- producten en -diensten niet onmogelijk te maken. Door een buitensporig lange termijn tussen een verzoek om hergebruik van documenten en het besluit daaromtrent kan de opbouw van gegevensverzamelingen voor de gehele Gemeenschap worden belemmerd, daar het traagste land het tempo bepaalt.

(11) De beantwoordingstermijn bij een verzoek om hergebruik van informatie dient redelijk te zijn en te worden afgestemd op de beantwoordingstermijn bij een verzoek om toegang tot het document teneinde het doen ontstaan van nieuwe, samengestelde informatie- producten en – diensten niet onmogelijk te maken. Door een buitensporig lange termijn tussen een verzoek om hergebruik van documenten en het besluit daaromtrent kan de opbouw van gegevensverzamelingen voor de gehele Gemeenschap worden belemmerd, daar het traagste land het tempo bepaalt.

Motivering

Dit amendement is niet van toepassing op de Nederlandse tekst.

Amendement 4
Overweging 12

(12) Wanneer een vergoeding wordt verlangd, mogen de totale inkomsten uit het verlenen van toestemming voor toegang tot of hergebruik van documenten niet hoger zijn dan de totale kosten die zijn gemaakt om deze documenten voort te brengen, te vermenigvuldigen en te verspreiden, vermeerderd met een redelijke winstmarge. Het voortbrengen omvat ook het verzamelen en bundelen, terwijl onder verspreiden tevens de ondersteuning van de gebruiker moet worden begrepen. De gemaakte kosten, vermeerderd met een redelijke winstmarge,

(12) Wanneer een vergoeding wordt verlangd, mogen de totale inkomsten uit het verlenen van toestemming voor toegang tot of hergebruik van documenten niet hoger zijn dan de totale kosten die zijn gemaakt om deze documenten voort te brengen, te vermenigvuldigen en te verspreiden, vermeerderd met een redelijke winstmarge. Het voortbrengen omvat ook het verzamelen en bundelen, terwijl onder verspreiden tevens de ondersteuning van de gebruiker moet worden begrepen. De gemaakte kosten, vermeerderd met een redelijke winstmarge,

vormen een bovengrens voor de verlangde vergoeding, daar buitensporige tarieven moeten worden voorkomen. De openbare lichamen dienen een lagere vergoeding te verlangen of in het geheel geen kosten in rekening te brengen en de lidstaten dienen de openbare lichamen te stimuleren documenten beschikbaar te stellen tegen tarieven die niet hoger zijn dan de marginale kosten van vermenigvuldiging en verspreiding van de betrokken documenten.

vormen een bovengrens voor de verlangde vergoeding, daar buitensporige tarieven moeten worden **verboden**. De openbare lichamen dienen een lagere vergoeding te verlangen of in het geheel geen kosten in rekening te brengen en de lidstaten dienen de openbare lichamen te stimuleren documenten beschikbaar te stellen tegen tarieven die niet hoger zijn dan de marginale kosten van vermenigvuldiging en verspreiding van de betrokken documenten.

Amendement 5
Overweging 14 bis (nieuw)

(14 bis) De openbaarheid van alle algemeen toegankelijke documenten in het bezit van de overheid – dus niet alleen in de politieke maar ook in de rechterlijke en bestuurlijke sfeer - vormt een fundamenteel instrument voor verruiming van het recht op kennis, dat een fundamenteel beginsel is van de democratie. Deze doelstelling geldt voor de institutionele praktijk op elk niveau, plaatselijk, nationaal en internationaal. Daarom moeten de overheidsdiensten op elk institutioneel niveau het hergebruik van de door hen beschikbaar gestelde informatie bevorderen en aanmoedigen.

Motivering

Spreekt voor zich.

Amendement 6
Overweging 16

(16) Openbare lichamen dienen het risico van een conflict met de fundamentele beginselen van het mededingingsbeleid te vermijden en mogen zich niet gedragen op een wijze die als misbruik van een machtspositie zou kunnen worden aangemerkt. Uitsluitende overeenkomsten tussen openbare lichamen en particuliere partners inzake de exploitatie van

(16) Openbare lichamen dienen het risico van een conflict met de fundamentele beginselen van het mededingingsbeleid te vermijden en mogen zich niet gedragen op een wijze die als misbruik van een machtspositie zou kunnen worden aangemerkt. Uitsluitende overeenkomsten tussen openbare lichamen en particuliere partners inzake de exploitatie van

documenten kunnen tot aanzienlijke marktverstoringen leiden. Dikwijls hebben deze overeenkomsten een nationale strekking, waardoor wordt verhinderd dat andere marktdeelnemers van de Gemeenschap betreden en de betrokken informatie hergebruiken. Met het oog op de verstrekking van een dienst van algemeen economisch belang kan een uitsluitend recht op het hergebruik van specifieke overheidsinformatie soms evenwel noodzakelijk zijn. Dit is het geval indien geen enkele commerciële uitgever bereid wordt gevonden de betrokken informatie te publiceren zonder het uitsluitende recht daarop te verwerven.

documenten kunnen tot aanzienlijke marktverstoringen leiden. Dikwijls hebben deze overeenkomsten een nationale strekking, waardoor wordt verhinderd dat andere marktdeelnemers van de Gemeenschap betreden en de betrokken informatie hergebruiken. Met het oog op de verstrekking van een dienst van algemeen economisch belang kan een uitsluitend recht op het hergebruik van specifieke overheidsinformatie soms evenwel noodzakelijk zijn. Dit is het geval indien geen enkele commerciële uitgever bereid wordt gevonden de betrokken informatie te publiceren zonder het uitsluitende recht daarop te verwerven.

Motivering

Dit amendement is niet van toepassing op de Nederlandse tekst.

Amendement 7

Artikel 4, lid 1

1. Openbare lichamen stellen hun documenten beschikbaar in ongeacht welk reeds bestaand formaat of ongeacht welke taal, waar mogelijk en passend langs elektronische weg. Dit houdt geen verplichting voor openbare lichamen in, documenten te doen ontstaan of aan te passen teneinde aan een verzoek te voldoen.

1. Openbare lichamen stellen hun documenten beschikbaar in ongeacht welk reeds bestaand formaat of ongeacht welke taal, waar mogelijk en passend langs elektronische weg. Dit houdt geen verplichting voor openbare lichamen in, documenten te doen ontstaan of aan te passen teneinde aan een verzoek te voldoen. ***Overheidsdiensten moeten aan iedere burger van de Unie en iedere natuurlijke of rechtspersoon met verblijfplaats of statutaire zetel in een lidstaat hun documenten beschikbaar stellen in een formaat dat zo mogelijk niet is gebonden aan tegen betaling te gebruiken specifieke software, bij voorkeur systemen met algemeen toegankelijke codes. Waar mogelijk en passend moet alle informatie niet alleen in grafische vorm maar ook in tekstvorm worden gepresenteerd, zodat zij ook door personen met beperkte sensorische vermogens kan worden geraadpleegd;***

Amendement 8
Artikel 9

De lidstaten zorgen ervoor dat standaardlicentieovereenkomsten voor de commerciële exploitatie van overheidsinformatie in digitaal formaat beschikbaar zijn en elektronisch kunnen worden verwerkt.

De overheidsdiensten moeten op elk institutioneel niveau het hergebruik van de door hen beschikbaar gestelde informatie bevorderen en aanmoedigen.

De lidstaten zorgen ervoor dat standaardlicentieovereenkomsten voor de commerciële exploitatie van overheidsinformatie in digitaal formaat beschikbaar zijn en elektronisch kunnen worden verwerkt.

Motivering

Openbaarheid van alle informatie betreffende de burgerlijke en civiele rechten van de burger is een fundamenteel instrument voor verruiming van het recht op kennis, dat een fundamenteel beginsel is van de democratie. Daarom is het van fundamenteel belang de overheidsdiensten aan te moedigen tot verspreiding en hergebruik van deze informatie op zo groot mogelijke schaal.

29 november 2002

ADVIES VAN DE ECONOMISCHE EN MONETAIRE COMMISSIE

aan de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake het hergebruik en de commerciële exploitatie van overheidsdocumenten
(COM(2002) 207 – C5-0292/2002 – 2002/0123(COD))

Rapporteur voor advies: Miquel Mayol i Raynal

PROCEDUREVERLOOP

De Economische en Monetaire Commissie benoemde op haar vergadering van 1 oktober 2002 Miquel Mayol i Raynal tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 5 november en 28 november 2002.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de hierna volgende amendementen.

Bij de stemming waren aanwezig: John Purvis (waarnemend voorzitter en ondervoorzitter), Generoso Andria, Richard A. Balfe (verving Jonathan Evans), Luis Berenguer Fuster (verving Robert Goebbels), Pervenche Berès, Roberto Felice Bigliardo, Hans Udo Bullmann, Bert Doorn (verving José Manuel García-Margallo y Marfil), Manuel António dos Santos (verving Christa Randzio-Plath), Harald Ettl (verving Mary Honeyball), Lisbeth Grönfeldt Bergman, Brice Hortefeux, Christopher Huhne, Othmar Karas, Christoph Werner Konrad, Werner Langen (verving Ingo Friedrich), Astrid Lulling, Thomas Mann (verving Hans-Peter Mayer), Helmuth Markov (verving Philippe A.R. Herzog), David W. Martin, Fernando Pérez Royo, Elly Plooij-van Gorsel (verving Karin Riis-Jørgensen), Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Herman Schmid (verving Ioannis Patakis), Olle Schmidt, Peter William Skinner, Helena Torres Marques, Bruno Trentin, Ieke van den Burg (verving Giorgos Katiforis) en Theresa Villiers.

BEKNOPTE MOTIVERING

Het voorstel van de Commissie is erop gericht het hergebruik van overheidsinformatie te vergemakkelijken door een aantal maatregelen in te voeren betreffende betaalbare toegang tot overheidsinformatie. Overheidsinformatie, bijvoorbeeld financiële, economische of bedrijfsinformatie wordt in grote hoeveelheden geproduceerd door ministeries en andere overheidsorganisaties (waarbij het vaak gaat om natuurlijke monopolieposities). Het gebruik van deze ruwe informatie voor nieuwe informatiediensten is een opkomende sector die een geschatte economische waarde (dat wil zeggen nationaal inkomen afkomstig van sectoren en activiteiten met betrekking tot de exploitatie van overheidsinformatie) heeft van 68 miljard EUR¹ en werk biedt aan circa 4 miljoen EU-burgers². Veel kleine en middelgrote ondernemingen, met name startende ondernemingen, houden zich bezig met het on line verspreiden van overheidsinformatie.

De regels die gelden voor het vergaren van overheidsinformatie lopen in de EU momenteel zeer uiteen en er bestaat een groot aantal wettelijke en praktische belemmeringen waar personen en ondernemingen die gebruik willen maken van overheidsinformatie mee te maken krijgen. Dit vormt in het bijzonder een probleem wanneer men informatie van een overheidsorganisatie in een andere lidstaat wil hergebruiken om informatie voor de gehele Europese markt te produceren. De Europese inhoudmarkt heeft daarom te maken met onnodige belemmeringen die hoge kosten veroorzaken, iets wat op veel andere markten niet het geval is.

Het voorstel omvat de invoering van minimumnormen voor een juridisch kader, waarmee nieuwe kansen worden gecreëerd voor de Europese inhoudindustrie. De rapporteur voor advies verwelkomt het voorstel, omdat het de publicatie van documenten (waar mogelijk in elektronische vorm) door overheidsorganen waarborgt, termijnen vaststelt voor de publicatie van documenten, de kosten voor het leveren van documentatie beperkt, regels inzake non-discriminatie vaststelt, de doorzichtigheid van tarieven waarborgt en exclusieve regelingen tussen overheidsorganen en particulieren verbiedt. Documenten moeten worden geproduceerd in ongeacht welk reeds bestaand formaat of ongeacht welke taal, waar mogelijk en passend langs elektronische weg. Het voorstel waarborgt tevens de volledige naleving van richtlijn 95/46/EG betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens³. Documenten die persoonlijke gegevens bevatten vallen buiten het toepassingsbereik van de richtlijn, tenzij het hergebruik van persoonlijke gegevens is toegestaan uit hoofde van het gemeenschapsrecht en nationale regelgeving. Openbare omroepen, onderwijs-, onderzoeks- en culturele instellingen vallen buiten het toepassingsbereik van het voorstel.

Het voorstel moet echter worden verbeterd op drie hoofdgebieden, om te waarborgen dat overheidsorganen geen gebruik kunnen maken van lacunes, waarmee de vereisten van het voorstel ernstig zouden worden afgezwakt. Gewaarborgd moet worden dat overheidsorganen die momenteel hoge tarieven in rekening brengen deze praktijk niet mogen handhaven, dat documenten die algemeen toegankelijk zijn ook beschikbaar zijn voor hergebruik (zonder dat overheidsorganen de mogelijkheid hebben op willekeurige wijze bepaalde documenten te

¹ Commercial Exploitation of Europe's Public Sector Information: studie van Pira International.

² Zie de toelichting van COM (2002) 207.

³ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31.

classificeren als documenten die niet mogen worden hergebruikt of geëxploiteerd) en dat organisaties die documenten commercieel exploiteren moeten vermelden dat de documenten zijn verkregen van overheidsorganen tegen vergoeding van de kosten van productie, vermenigvuldiging en verspreiding.

Tarieven

Het voorstel beperkt de tarieven voor informatie en stelt dat deze de totale kosten van productie, vermenigvuldiging en verspreiding van de informatie niet mogen overschrijden, maar staat overheidsorganen tegelijkertijd toe een "redelijke" winstmarge te hanteren op deze met belastinginkomsten gefinancierde informatie. Dit geeft overheidsorganen de mogelijkheid hoge tarieven in rekening te brengen voor informatie die reeds is betaald met belastinggeld. De rapporteur voor advies is van mening dat overheidsinformatie door de lidstaten niet moet worden behandeld als gebruiksgoed om op korte termijn inkomsten te genereren voor het individuele overheidsorgaan, aangezien de documenten reeds zijn gefinancierd door de burgers van de EU. De financiële voordelen en de uiteindelijke inkomsten via omzetbelasting en overige belastingen dankzij een groeiende inhoudindustrie zullen waarschijnlijk hoger zijn dan de kortetermijnwinsten van het heffen van excessieve tarieven op openbaar toegankelijke informatie. Daarom stelt de rapporteur voor advies voor om overheidsorganen niet toe te staan winst te maken op de verspreiding van informatie, maar dat zij slechts de kosten in rekening mogen brengen van productie, vermenigvuldiging en verspreiding van de informatie.

Hergebruik van algemeen toegankelijke documenten

Het voorstel van de Commissie verplicht overheidsorganen niet het hergebruik van documenten toe te staan, ook al gaat het om documenten die zijn geclassificeerd als "algemeen toegankelijk". De rapporteur voor advies is van mening dat het voorstel alleen een echte invloed kan hebben en de toegankelijkheid voor het publiek alsmede de uitbreiding van de Europese inhoudindustrie alleen kan stimuleren indien alle documenten die algemeen toegankelijk zijn ook beschikbaar worden gesteld voor hergebruik. Anders zal de status quo voortduren en zal de richtlijn niet het gewenste effect hebben. Overheidsorganen mogen niet op willekeurige wijze de mogelijkheid hebben bepaalde documenten te classificeren als niet bestemd voor hergebruik en exploitatie.

Transparantie door exploitanten van overheidsinformatie

Het is belangrijk dat exploitanten van overheidsdocumenten transparantie betrachten met betrekking tot de bron van de informatie die zij gebruiken. De rapporteur voor advies is daarom van mening dat duidelijk moet zijn dat de informatie van een overheidsorgaan verkregen tegen vergoeding van de kosten van productie, vermenigvuldiging en verspreiding.

AMENDEMENTEN

De Economische en Monetaire Commissie verzoekt de ten principale bevoegde Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Door de Commissie voorgestelde tekst¹

Amendementen van het Parlement

Amendement 1 Overweging 9

(9) Deze richtlijn moet ook van toepassing zijn op algemeen toegankelijke documenten waarover openbare lichamen beschikken. ***Wanneer openbare lichamen het hergebruik van dergelijke documenten toestaan, dienen zij onder bepaalde voorwaarden voor commerciële en niet-commerciële doeleinden te mogen worden hergebruikt.*** De openbare lichamen moeten worden aangemoedigd alle algemeen toegankelijke documenten in hun bezit voor hergebruik beschikbaar te stellen.

(9) Deze richtlijn moet ook van toepassing zijn op algemeen toegankelijke documenten waarover openbare lichamen beschikken. De openbare lichamen moeten worden aangemoedigd alle algemeen toegankelijke documenten in hun bezit voor hergebruik beschikbaar te stellen.

Motivering

Het voorstel van de Commissie is restrictief, aangezien het alleen documenten waarvan lidstaten momenteel het hergebruik toestaan in de bepalingen van de richtlijn opneemt. Dit betekent derhalve dat met betrekking tot overheidsinformatie die algemeen toegankelijk is nog altijd beperkingen kunnen worden opgelegd voor hergebruik voor commerciële of niet-commerciële doeleinden.

Amendement 2 Overweging 14 bis (nieuw)

(14 bis) Indien een natuurlijke of rechtspersoon overheidsdocumenten commercieel exploiteert, moet worden vermeld dat de informatie is verkregen van een overheidsorgaan tegen vergoeding van de kosten die zijn gemaakt om deze documenten voort te brengen, te vermenigvuldigen en te verspreiden.

¹ Nog niet in het PB gepubliceerd.

Motivering

Een exploitant van overheidsdocumenten moet duidelijk zijn over de bron van de informatie en moet duidelijk vermelden dat de informatie van een overheidsorgaan is verkregen tegen vergoeding van de kosten van productie, vermenigvuldiging en verspreiding van de documenten.

Amendement 3

Artikel 3

Wanneer openbare lichamen toestemming geven voor het hergebruik van algemeen toegankelijke documenten, mogen deze documenten worden hergebruikt voor commerciële of niet-commerciële doeleinden overeenkomstig de voorwaarden van de hoofdstukken II en III.

Algemeen toegankelijke documenten, mogen worden hergebruikt voor commerciële of niet-commerciële doeleinden overeenkomstig de voorwaarden van de hoofdstukken II en III.

Motivering

Het voorstel van de Commissie is restrictief, aangezien het alleen documenten waarvan lidstaten momenteel het hergebruik toestaan in de bepalingen van de richtlijn opneemt. Dit betekent derhalve dat met betrekking tot overheidsinformatie die algemeen toegankelijk is nog altijd beperkingen kunnen worden opgelegd voor hergebruik voor commerciële of niet-commerciële doeleinden.

Amendement 4

Artikel 8, lid 2 bis (nieuw)

2 bis. Indien een natuurlijke of rechtspersoon een document voor commerciële doeleinden hergebruikt, moet duidelijk worden aangegeven dat het document is verkregen van een overheidsorgaan en dat het door het overheidsorgaan in rekening gebrachte tarief niet hoger was dan de kosten die zijn gemaakt om het document voort te brengen, te vermenigvuldigen en te verspreiden.

Motivering

Een exploitant van overheidsdocumenten moet duidelijk zijn over de bron van de informatie en moet duidelijk vermelden dat de informatie van een overheidsorgaan is verkregen tegen vergoeding van de kosten van productie, vermenigvuldiging en verspreiding van de documenten.